

X 10 PARIMAT ELEMENTAARSET KASUTUSREEGLIT

Kursuse stiilile ja kirjutamisele pühendatud osa viimane teema on põhiliste kasutusreeglite esikümme, inglise keele põhiliste **grammatikareeglite** esikümnes või kõige levinumad vead, mida inimesed tavaliselt teevad. Meie allikas on ka varem mainitud raamat Stiilielemendid, mille kirjutas 100 aastat tagasi William Strunk ja mida pool sajandit tagasi suurendas Elwyn White.

REEGEL 10 **Moodustage nimisõnadest omastatav ainsus koos 's-iga**
Järgige seda reeglit, olenemata sellest, milline on viimane kaashäälik, nii et isegi siis, kui nimi lõpeb tähega s. Nii kirjutage Charlesi sõbra ja Burnsi luuletusi. Ainsaks erandiks on iidsete pärisnimede omastavad vormid sõnades **-es** ja **-is**, omastav Jeesus' ja sellised vormid nagu südametunnistuse pärast, õiguse pärast. Muistsete nimede omastavaid vorme väljendatakse seega tavaliselt kujul Achilleuse kand, Moosese seadused või Isise tempel.

REEGEL 9 **Kolme või enama ühe sidesõnaga termini seerias kasutage iga termini, välja arvatud viimase, järel koma**
Näiteks: *punane, valge ja sinine.*
Ta avas kirja, luges selle läbi ja pani kirja selle sisu.

Muide, mulle tundub see Ameerika inglise keeles eelistatav ja mitte universaalne. Seega, olenemata sellest, kas kasutate koma enne viimast terminit või mitte, veenduge, et oleksite vähemalt **järjepidev**.

REEGEL 8 **Lisage sulgudes olevad väljendid komadesse**
Seda reeglit on üsna raske rakendada, sest sageli on raske otsustada, kas üks sõna, näiteks siiski, või lühike fraas on sulgudes või mitte. Kui lause kulgemise katkestus on väike, võime komad julgelt ära jätta. Kuid kui katkestus pole väike, ei tohi me kunagi koma ära jätta.

Mu isa, endine CIA agent, räägib inglise, prantsuse ja tai keelt. Mees, kes ukse avas, oli minu onu.

1769. aastal, kui Napoleon sündis, oli Korsika hiljuti omandanud Prantsusmaa.

- REEGEL 7** **Ära ühenda iseseisvaid lauseid komadega**
 Väga hea näide on: *Sööme vanaema ja Sööme, vanaema.*
 Kui esimeses näites **koma** ära jätta, süüakse vanaema õhtusöögiks.
- REEGEL 6** **Vajadusel kasutage koma asemel semikoolonit**
 Kui kaks või enam lauset on grammatiliselt täielikud ega ole ühendatud sidesõnaga, moodustavad ühe liitlause, on õige märk **semikoolon, mitte koma.**
Mary Shelley teosed on meelelahutuslikud; nad on täis köitvaid ideid.
Kell on peaaegu pool kuus; me ei jõua linna enne pimedat.
 Semikooloni kasutamine võib olla üsna tõhus, kuna see võib anda märku katkemisest või üleminekust, mis on vähem jõuline kui eraldi lause ja siiski tugevam kui koma, mis on sageli väga kasulik.
- REEGEL 5** **Käärsoole kasutamine**
 kasutage üksikklausli järel koolonit, et sisestada üksikasjade loetelu, apositiiv, võimendus või illustreeriv tsitaat. Käärsool ütleb lugejale, et järgnev on **tihedalt seotud eelneva klausliga.**
- REEGEL 4** **Asetage koma sõltumatu klausli ette ja/või kuid sisestades**
Linna varased andmed on kadunud ja selle esimeste aastate lugu ei ole enam võimalik rekonstrueerida.
Olukord on ohtlik, kuid siiski on üks võimalus pääseda.
- REEGEL 3** **Ära jaga lauseid kaheks**
 Teisisõnu, ärge kasutage **komade jaoks punkte.**
 Vaadake neid näiteid:
Kohtusin nendega mitu aastat tagasi rongis.
Tulen Liverpoolist koju New Yorki.

*Ta oli huvitav jutumees.
Mees, kes oli reisinud üle kogu maailma,
ja elanud pooles tosinas riigis.*

Mõlemal juhul tuleks esimene punkt asendada komaga ja järgnev sõna alata väikese tähega.

RULE 2

Teema-verbi kokkulepe

See reegel näeb ette, et subjekti number määrab verbi arvu.

Nooruse mõrkjas maitse – selle katsumused, rõõmud, seiklused, väljakutsed – ei unune niipea.

Kasutage ainsuse verbivormi pärast järgmist: igaüks, kas, kõik, kõik, ei kumbki, mitte keegi, keegi.

Kõik arvavad, et tal on ainulaadne huumorimeel.

Liitsubjekt, mis on moodustatud kahest või enamast nimisõnast, mis on ühendatud ja peaaegu alati nõuab **mitmuse** verbi.

Kui subjekti mõlemad pooled on ainsuses, on seda ka tegusõna.

Kui pool subjektist on ainsuses ja teine pool mitmuses, keskenduge tegusõnale **lähimale** subjektile.

Kui mõlemad pooled on mitmuses, siis on ka tegusõna:

Vajalikud on lipsud või askotid.

RULE 1

Osalause lause alguses peab viitama grammatilisele subjektile

Seda eksitakse liiga sageli, et see nõuab erilist tähelepanu.

"Aeglaselt mööda teed kõndides nägi ta naist, keda saatis kaks last." - sõna kõndimine viitab lause subjektile, mitte naisele.

Kui soovite, et see viitaks naisele, peate lause uuesti sõnastama:

Ta nägi naist, keda saatis kaks last, aeglaselt mööda teed kõndimas.

Sama reegli alla kuuluvad ka osalus- ja omadussõnafraasid, kui need asuvad lause alguses:

Chicagosse jõudes kohtusid sõbrad temaga jaamas.

Jällegi on see nii, nagu oleksid sõbrad just saabunud ja sobiv vorm on järgmine:

Kui ta jõudis (või: saabumisel) Chicagosse, kohtusid sõbrad temaga jaamas.

Tõestatud vapruste sõdurina usaldasid nad talle linna kaitsmise.

Tõestatud vapruste sõdurina usaldati talle linna kaitsmine.

Ja nii edasi. Seega, kui te neid 10 reeglit taltsutate, väldite tõenäoliselt paljusid levinud vigu inglise keele kasutamisel või kirjutamisel. Seega palju õnne!

THE ELEMENTS OF STYLE

Strunk and White Elementary Principles of Composition So.00

Keep related words together

In summaries, keep to one tense

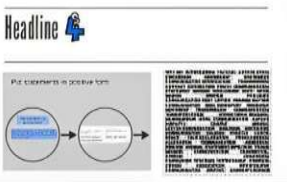
Place the emphatic words of a sentence at the end

Omit needless words
Avoid a succession of loose sentences

Headline

3 Use the active voice

2

1

